

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเองมากยิ่งขึ้นหัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตยประเด็นที่สำคัญประการหนึ่งก็คือการปกครองตนเองมิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบี่ยงเบนแต่เป็นการที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับการเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่นโดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นต้องฟังเสียงประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยประชาชนออกเสียงประชามติให้ประชาชนมีอำนาจถอดถอนซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น และมีส่วนรับรู้ถึงปัญหาและแก้ไขปัญหาท้องถิ่นของตน^๑

เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๔๖) แบ่งเทศบาลออกเป็น ๓ ประเภท คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนครโดยใช้หลักเกณฑ์ประชากรและรายได้ท้องถิ่นเป็นองค์ประกอบสำคัญในการแบ่งประเภทของเทศบาลอำนาจหน้าที่ของเทศบาลโดยรวมประกอบด้วยการดูแลความสงบเรียบร้อยของประชาชนดูแลความสงบเรียบร้อยของประชาชนดูแลความสะอาดของถนนที่สาธารณะระบบการจัดเก็บจัดให้มีสวนสาธารณะและสิ่งแวดล้อมสะอาดสวยงามเป็นที่พักผ่อนป้องกันสาธารณภัย จัดระบบการศึกษาในเขตเทศบาลป้องกันโรคติดต่อโครงสร้างของเทศบาลแบ่งออกเป็น ๓ ระบบ คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร แต่ละองค์กรประกอบด้วย สภาเทศบาล มาจากการเลือกตั้งของประชาชนทำหน้าที่ฝ่ายนิติสภาเทศบาลสภาเทศบาลจะเลือกสมาชิกเป็นคณะรัฐมนตรีทำหน้าที่ฝ่ายบริหารประกอบด้วยนายกเทศมนตรีและเทศมนตรี^๒

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลไว้ดังนี้จำนวนความหนาแน่นของประชาชนในท้องถิ่นความเจริญทาง

^๑ ชูวงศ์ ฉายะบุตร, การปกครองท้องถิ่นไทย, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท พิมพ์นิตพริ้นติ้งเซ็นเตอร์ จำกัด, ๒๕๓๙), หน้า ๒๔.

^๒ วรชวรณ บันลือฤทธิ์ และอุดม ศาสตร์เวช, พัฒนาสังคมและชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอกพิมพ์ไทย, ๒๕๔๔), หน้า ๙๓.

เศรษฐกิจของท้องถิ่นโดยพิจารณาจากการจัดเก็บรายได้ตามที่กฎหมายกำหนดและงบประมาณรายจ่าย ในการดำเนินกิจกรรมของท้องถิ่นความสำคัญทางการเมืองของท้องถิ่นโดยพิจารณาถึงศักยภาพของท้องถิ่นนั้นว่าสามารถพัฒนาความเจริญได้รวดเร็วเพียงใด ส่วนเทศบาลตำบลกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดให้จัดตั้งเทศบาลไว้อย่างกว้างๆดังนี้ มีรายได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมาตั้งแต่ ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป มีประชากรตั้งแต่ ๗,๐๐๐ คนขึ้นไป ความหนาแน่นของประชากรตั้งแต่ ๑,๕๐๐ คน ต่อตารางกิโลเมตร ขึ้นไปโดยได้รับความเห็นชอบจากราษฎรในท้องถิ่น หรือการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล กระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้ดำเนินการยกฐานะสุขาภิบาลเดิม เป็นเทศบาลตำบลเฉพาะแห่งก็ได้ หรือกรณีที่ยังขาดรายงานไปให้ กระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งให้ดำเนินการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบลได้ โดยให้จังหวัดชี้แจงเหตุผลและความจำเป็น เทศบาลตำบล สมาชิกสภาเทศบาลนี้อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี ทั้งนี้สมาชิกเทศบาลจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประเภทของเทศบาลดังนี้ เทศบาลตำบลมีสมาชิกสภา ทั้งหมด ๑๒ คน ^๓

จากแนวคิดในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นจะเน้นการบริหารเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและให้บริการประชาชนในภารกิจต่างๆสำหรับรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบทั้งสิ้น มีอำนาจในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้มากกว่าเป็นไปตามเจตจำนงของผู้บริหารท้องถิ่นแต่ละแห่ง การบริหารในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบลจะตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชนในท้องถิ่นมากน้อยและประชาชนมีความต้องการและได้การตอบสนองตามความคาดหวัง ภายใต้จำนวนบุคลากร งบประมาณที่นำมาใช้ดำเนินการบริหารเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการและความคาดหวังของประชาชนค่อนข้างมีจำกัด

ตำบลก้อเป็นตำบลที่อยู่ห่างไกลสุดของจังหวัดลำพูน โดยมีระยะทางห่างจากตัวอำเภอลี ๔๐ กิโลเมตร และห่างไกลจากตัวจังหวัด ประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร ตั้งอยู่ในป่าลึกมีภูเขาล้อมรอบอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่ปิง อำเภอลี จังหวัดลำพูน ใช้ระบบการปกครองตามรูปแบบการปกครองของไทยตามรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดโดยรูปแบบการปกครองดูแลประชาชนให้กำนันเป็นผู้ปกครองดูแลประชากรในตำบล ผู้ใหญ่บ้าน ปกครองดูแลประชาชนในหมู่บ้านของตนเองโดยขึ้นตรงกับนายอำเภอ ผู้ว่าราชการตามลำดับ

ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๔๙ สภาตำบลถูกจัดตั้งขึ้นครั้งแรกในประเทศไทย โดยมีประธานสภาตำบลคือ กำนันโดยตำแหน่งและคณะกรรมการสภาตำบลคือผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน

^๓ สนิท จรอนันต์, ความเข้าใจเรื่องการปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร :บริษัทสุชมบุตร จำกัด, ๒๕๔๘), หน้า ๓๘.

ในตำบล ตัวแทนข้าราชการจากหน่วยของรัฐ โดยใช้ ๔ กระทรวงหลักคือ ๑. กระทรวงมหาดไทย ๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๓. กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข เป็นกรรมการสภาตำบลโดยเรียกว่า “คปต.” หรือคณะกรรมการสนับสนุนและ ส่งเสริมการปฏิบัติงานในสภาตำบล แต่การดำเนินงานและการบริหารจัดการของสภาตำบล ประสบอุปสรรคปัญหามากมายการจึงไม่สามารถนำความเจริญมาสู่ท้องถิ่นท้องถิ่นชนบทในระดับตำบลได้ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลโดยสภาตำบล จึงถูกยกเลิกทั้งหมดตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๒๖/๒๕๓๕^๔

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ รัฐบาลได้ตรา พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) ขึ้นมาใหม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นงานราชการบริหารส่วนท้องถิ่นระดับต่ำที่สุดที่มีอยู่ในระบบการบริหารราชแผ่นดินของไทย องค์การบริหารส่วนตำบลจึงดำรงอยู่ในฐานะเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นฐานของประเทศไทยโดยตำบลยังคงเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ทางการเมืองการปกครอง แม้ว่าระบบการปกครองท้องถิ่นมิได้หมายถึงการมุ่งสร้างรูปแบบการปกครองตนเองแต่ตำบล หมู่บ้าน ก็เป็นการปกครองพื้นฐานระดับล่างสุดที่หลายฝ่ายต่างให้ความสำคัญโดยมีเหตุผลว่าเพื่อพัฒนาจิตสำนึกแห่งประชาธิปไตย อันจะส่งผลต่อการเมืองระดับชาติให้มีความเข้มแข็ง ตลอดจนเป็นการกระจายความเจริญและการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนที่รากเหง้าของปัญหา^๕ การปกครองท้องถิ่นคือ การกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยหลักการทั่วไปมีสาระสำคัญที่คล้ายคลึงกันคือ

๑. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันที่จะให้การศึกษาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

๒. เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักปกครองตนเอง

๓. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเบาภาระของรัฐบาล

องค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.)ก็คงอยู่ในกรอบแห่งหลักการทั้ง ๓ ประการข้างต้นเช่นกันและนอกจากนั้นยังมีบทบาทหน้าที่สัมพันธ์กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีส่วนสำคัญในการช่วยผลักดันและเสริมสร้างการพัฒนาท้องถิ่นชนบทให้มีศักยภาพ

ปัจจุบันแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งคณะกรรมการกระจายอำนาจฯได้จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และได้รับความเห็นชอบจาก

^๔ กองแผนงาน และวิชาการ, ประวัติความเป็นมาเทศบาลตำบลก้อ, (ลำพูน เทศบาลตำบลก้อ, ๒๕๕๕) , หน้า ๒.

^๕ กระทรวงมหาดไทย, คู่มือวิทยากรเรื่องสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล,(กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช , ๒๕๓๘), หน้า ๙.

คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น มีผลทำให้กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ต้องถ่ายโอนของรัฐไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เสร็จสิ้นภายในปี พ.ศ. ๒๕๔๙^๖

ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ สถาบาลก้อ(เดิม)จึงถูกปรับเปลี่ยนรูปแบบการปกครองไปเป็น “องค์การบริหารส่วนตำบลก้อ” มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามาเป็นคณะกรรมการในการบริหารจัดการร่วมกันจากการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการปกครองดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลก้อ ยังไม่สามารถที่จะบริหารงานและพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในตำบลก้อให้มีความสุข ความเจริญ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ด้วยเหตุที่มีความจำกัดทางด้านงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนน้อย เพราะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเล็กๆ อีกทั้งประชาชนยังไม่มีประสบการณ์การในการทำงานตลอดจนถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการยังมีน้อยหรือไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนดีพอ และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลก้อยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน แต่ประชาชนเริ่มมีการตื่นตัวและสนใจในการปกครองตนเองมากขึ้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ องค์การบริหารส่วนตำบลก้อ ได้ดำเนินการสำรวจรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในตำบลก้อทั้งหมด เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาดำเนินการในการขอเลื่อนและยกฐานะให้สูงขึ้น กล่าวคือ ยกฐานะจาก “องค์การบริหารส่วนตำบล” เป็น “เทศบาลตำบลก้อ” การยกฐานะจะทำให้มีงบประมาณในการสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น การบริการงาน และการพัฒนาทุกๆด้านก็จะดีขึ้น เทศบาล

ตำบลก้อได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายทุกประการใช้เวลาดำเนินการอยู่ ๒ ปี จึงได้รับการยกฐานะจาก “องค์การบริหารส่วนตำบลก้อ” ขึ้นเป็น “เทศบาลตำบลก้อ”

เมื่อ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ และได้ดำเนินการจัดการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และสมาชิกเทศมนตรี ตามที่ พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดไว้^๗

เทศบาลตำบลก้อ เป็นเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ตั้งอยู่ที่ตำบลก้อ อำเภอสี จังหวัดลำพูน มีพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน ๔ หมู่บ้าน ประกอบด้วยบ้านก้อทุ่ง หมู่ที่ ๑ บ้านก้อหนอง หมู่ที่ ๒ บ้านก้อจอก หมู่ที่ ๓ และบ้านก้อท่า หมู่ที่ ๔ มีประชากรรวม ทั้งหมด ๒,๔๓๔ คน จำนวนครัวเรือน ๗๘๐ ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือการปลูกข้าวโพด (ข้อมูลทะเบียนราษฎรอำเภอสี และข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลก้อปี๒๕๕๓)และมีการหน้าที่ตามกฎหมายเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะการให้บริการประชาชนภายใต้ความคาดหวังของประชาชนที่ต้องการให้เทศบาลตำบลก้อได้พัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เจริญ

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำหลักสังคหวัตถุธรรมมาประยุกต์ใช้ในการวิจัย

^๖ ประหยัด หงส์ทองคำ, การปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร; ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๖), หน้า ๑๓ - ๑๗.

^๗ ชุมพร มะโน, แผนพัฒนาเทศบาลตำบลก้อ ๓ ปี (ลำพูน : เทศบาลตำบลก้อ,๒๕๕๕), หน้า ๓.

เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงาน ของเทศบาลตำบลก้อ ให้ดำเนินงานไปตามหลักธรรมใน พระพุทธศาสนา **หลักสังคหัตถุธรรม** หมายถึง หลักธรรมยึดเหนี่ยวน้ำใจ ธรรมสำหรับผูกไมตรี เป็นจรรยาบรรณด้านมนุษยสัมพันธ์ เกิดเสน่ห์ห่มหานิยม ชนะใจคน มี ๔ ประการ คือ

๑. ทาน คือ การให้ แจกจ่ายแก่คนยากจน คนประสบภัยพิบัติต่างๆ และบริจาค เพื่อการกุศลสงฆ์เคราะห์

๒. ปิยวาจา คือ การพูดด้วยคำพูดที่ไพเราะ พูดจานุ่มนวล อ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจไม่พูดหยาบคาบก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์เหมาะสำหรับกาลเทศะ การพูดเป็น บันไดก้าวแรกที่จะสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้น

๓. อัถถจริยา คือ การประพฤติประโยชน์สงฆ์เคราะห์ผู้ขัดสนและบำเพ็ญ สาธารณประโยชน์หรือประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

๔. สมานัตตตา คือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ การวางตัวเหมาะสมกับสภาพ สิ่งแวดล้อมไม่ถือตัว มีใจหนักแน่นไม่โลเลรวมทั้งการสร้างคามนิยม และการไว้วางใจให้แก่ผู้อื่น

ในการบริหารงานด้านการพัฒนาตามงานหลัก ๖ ด้านของเทศบาลตำบลก้ออำเภอ ลี จังหวัดลำพูน ตั้งแต่เริ่มปรับเปลี่ยนจาก “สภาตำบลก้อ” เดิมมาเป็น “องค์การบริหารส่วนตำบลก้อ” จนถึงปัจจุบัน ยกฐานะขึ้นเป็น “เทศบาลตำบลก้อ” ระยะเวลา ที่ผ่านมา ๑๖ ปี การพัฒนางานด้าน ต่างๆของเทศบาลตำบลก้อ ที่ได้ทำการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนตำบลก้อมีการ พัฒนาดีขึ้นเรื่อยๆ แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ยังพัฒนาให้ดีขึ้นได้ช้าและมีปัจจัยใดที่ทำให้การพัฒนาชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนในตำบลก้อไม่ดีขึ้นเท่าที่ควร การพัฒนาเป็นไปแบบช้าๆ นั้นมีสาเหตุมา จากสิ่งใด หรือยังขาดสิ่งอื่นใดที่จะนำเอาเสริมเติมเต็มทำให้การพัฒนาชีวิตประชาชนให้ดีขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจเพื่อศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการ บริหารงาน ของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอ ลี จังหวัดลำพูน ตามทัศนะของประชาชน ในงานด้านต่างๆ ทั้ง ๖ ด้าน เป็นอย่างไร ตรงกับทัศนะและความต้องการของประชาชนหรือไม่ อย่างไร พร้อมทั้ง ศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรค ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอ ลี จังหวัด ลำพูน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ย้อนกลับไปเพื่อสื่อสารให้ประชาชนได้รับรู้รับทราบและนำ ข้อมูลไปใช้ในการวางแผนในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนตำบลก้อให้มีความ เจริญรุ่งเรือง อยู่ดีกินดีมีสุข และเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพของประเทศชาติสืบไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑. เพื่อศึกษาบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริง ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ตามทัศนะของประชาชน

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ตามทัศนะของประชาชน

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไข ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

๑.๒.๔ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา การบริหารงานของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน โดยใช้หลักสังคหวัตถุธรรม

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ บทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริง ในการบริหารงาน ของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ตามทัศนะของประชาชน เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ เปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ตามทัศนะของประชาชน เป็นอย่างไร

๑.๓.๓ ศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไข ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน เป็นอย่างไร

๑.๓.๔ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา การบริหารงานของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน โดยใช้หลักสังคหวัตถุธรรม ควรเป็นอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ตามทัศนะของประชาชน

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริง ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ตามทัศนะของประชาชน โดยศึกษาจากงานด้านต่างๆ ใน ๖ ด้าน ตาม พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้ คือ ๑) การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ๒) คุณภาพชีวิต ๓) ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ๔) ด้าน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว ๕) ด้านการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๖) ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

๑) ตัวแปรต้น (independent Variables) คือ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้

๒) ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ตามทัศนะของประชาชนในงาน ๖ ด้าน คือ ๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ๒) ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ๓) ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ๔) ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว ๕) ด้านการบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๖) ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑.๔.๓ ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษานี้คือประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน จำนวน ๒,๔๓๔ คน^๔ โดยใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๓๕ คน และผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ(Key Informants)ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญ จำนวน ๑๐ รูป/คน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน มี ๔ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านก้อทุ่ง หมู่ที่ ๑ บ้านก้อหนอง หมู่ที่ ๒ บ้านก้อจอก หมู่ที่ ๓ บ้านก้อท่า หมู่ที่ ๔

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านเวลา

ใช้เวลาในการศึกษาดังแต่เดือน สิงหาคม ๒๕๕๘ - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ รวมเวลา ๖ เดือน

๑.๕ สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนมีความคาดหวังแตกต่างจากความเป็นจริง ที่เกิดขึ้นในการบริหารงาน ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนมีความคาดหวังแตกต่างจากความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ในการบริหารงาน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนมีความคาดหวังแตกต่างจากความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในการบริหารงาน ด้านการพัฒนาการจัดการระเบียบชุมชนสังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

^๔ แผนพัฒนาเทศบาลตำบลก้อ ๓ ปี ๒๕๕๕, ข้อมูล ณ เมษายน ๒๕๕๓, สำนักงานทะเบียนอำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ๒๕๕๓, หน้า ๑๘.

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนมีความคาดหวังแตกต่าง จากความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ในการบริหารงาน ด้านการพัฒนาการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนมีความคาดหวังแตกต่างจากความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในการบริหารงานด้านการพัฒนาการบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

สมมติฐานที่ ๖ ประชาชนมีความคาดหวังแตกต่างจากความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ในการบริหารงาน ด้านการพัฒนาด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยมีความสำคัญต่อการทำวิจัยมากเพราะจะทำให้ผู้วิจัยยึดเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

๑.๖.๑. บทบาท หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออก หรือหน้าที่ที่บุคคลในตำแหน่งต่างๆ แสดงออกมาตามหน้าที่หรือตำแหน่งที่เป็นอยู่ในขณะนั้น ตามสถานภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งบทบาทนั้นเป็นแบบแผนความเชื่อถือทัศนคติค่านิยมและสิทธิหน้าที่ที่มีต่อบุคคลอื่นๆในสังคมตามสถานภาพของตน การแสดงออกตามบทบาทหน้าที่เพื่อให้เป็นที่รู้เห็นของบุคคลอื่นและการแสดงออกนั้นอาจจะตรงกับความต้องการของผู้เกี่ยวข้องหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นบทบาทจึงแบ่งออกได้สองประเภทคือ บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึงบทบาทที่กระทำได้จริง และบทบาทที่คาดหวัง หมายถึงบทบาทที่ควรปฏิบัติ

๑.๖.๒. บทบาทที่คาดหวัง หมายถึง เป็นการแสดงออกของบุคคลตามที่ตนได้คิดกำหนดไว้เพื่อตัวชี้ทางความสำเร็จให้ไปสู่บทบาทที่เป็นจริงทำให้เกิดความสำเร็จของการดำเนินงานทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จตามแผนงานที่วางไว้ หากบุคคลไม่รู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนในการทำงาน หรือไม่รู้ถึงเป้าหมายของความต้องการของตนในการทำงานไป โดยไม่มีจุดหมายปลายทางที่แน่นอน การทำงานนั้นๆ ก็จะพบแต่ความล้มเหลว ซึ่งอาจเป็นเหตุที่จะก่อให้เกิดความสูญเสียอื่นๆที่คิดไม่ถึงตามมาอีกมากมายหรือถ้าแสดงดีกระทำดีตามที่ได้กำหนดไว้ก็จะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ทุกประการ

๑.๖.๓ บทบาทที่เป็นจริง หมายถึง การกระทำ หรือการแสดงออกของบุคคลหรือการที่บุคคลโดยทั่วๆ ไปจะสามารถที่จะทำงานที่ตนรับผิดชอบให้สำเร็จลุล่วงไปได้ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้หรือไม่นั้น ก็ต้องขึ้นอยู่กับการณ์ที่บุคคลนั้นๆมีความรู้ความสำนึก ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนหรือไม่หากบุคคลนั้นๆมีจิตสำนึกที่ดีมีความตระหนักในหน้าที่การงานที่ตน

รับผิดชอบทำงานไปตามบทบาทหน้าที่ของตนตามที่ได้รับมอบหมาย บทบาทที่เราคาดหวังไว้ก็จะกลายเป็นบทบาทที่เป็นจริงเมื่อได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่รับผิดชอบจนประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

๑.๖.๔ ด้านการพัฒนาาระบบโครงสร้างพื้นฐานชีวิต หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และสร้างสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ให้ดีขึ้น โดยการปรับปรุงซ่อมแซมถนนให้อยู่ในสภาพดี การขยายไฟฟ้าสาธารณะไฟกิ่ง การก่อสร้างระบบประปา การสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก

๑.๖.๕ ด้านการพัฒนาการส่งเสริมคุณภาพชีวิต หมายถึง การส่งเสริมให้ประชาชนมี ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ให้มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ แข็งแรง ให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยการ สนับสนุนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ สนับสนุนงบประมาณในการป้องกันโรคติดต่อ เช่น ไข้เลือดออก สนับสนุนทุนการศึกษาแก่บุตรธิดาผู้ยากจน สนับสนุนเครื่องกันหนาวให้ประชาชนที่ยากจน

๑.๖.๖ ด้านการพัฒนาการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย หมายถึง การจัดระเบียบสังคมส่วนรวมให้ดีขึ้น โดยการจัดหน่วยบรรเทาสาธารณภัยใน การดูแลบริการน้ำในหน้าแล้ง และการป้องกันน้ำท่วม จัดเตรียมเครื่องมือในการดับเพลิงให้พร้อมใช้ เมื่อมีเหตุฉุกเฉิน จัดให้มีกำลังพลอาสาพัฒนาป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพลเรือน (อป.พร.) สนับสนุนวางผังเมืองคือ การจัดสรรที่ทำกินให้แก่ประชาชนที่ยังไม่มีที่ทำกิน

๑.๖.๗ ด้านการพัฒนาด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์และการท่องเที่ยว หมายถึง การส่งเสริมให้มีการอุตสาหกรรมในครัวเรือนการสานไม้ไผ่เป็นของใช้ ส่งเสริมการ พัฒนาอาชีพการแปรรูปอาหารการทำปลากรอบจากปลาในท้องถิ่นส่งเสริมกิจการเกี่ยวกับการ พาณิชย์การทำหมอนไม้อัดถุงพลาสติก และการส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

๑.๖.๘ ด้านการพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม หมายถึง การรณรงค์ให้ความรู้ในการอนุรักษ์ป่าไม้ การกำจัดขยะมูลฝอยอย่างเป็น ระบบ การบริการข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนอย่างทั่วถึง รณรงค์การหาแหล่งน้ำใช้ในการเกษตร

๑.๖.๙ ด้านการพัฒนาด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ การละเล่นพื้นเมือง ส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัด การศึกษาท้องถิ่น ส่งเสริมกีฬา ฟุตบอล – วอลเลย์บอลประชาชน

๑.๖.๑๐ หลักสัจจกัณฑ์ธรรม หมายถึง หลักธรรมยึดเหนี่ยวน้ำใจ ธรรมสำหรับผูก ไมตรีเป็นจรรยาบรรณด้านมนุษยสัมพันธ์ เกิดเสน่ห์ห่มหามิยม ชนະใจคน มี ๔ ประการ คือ

๑. ทาน คือ การให้ แจกจ่ายแก่คนยากจน คนประสบภัยพิบัติต่างๆและบริจาคเพื่อการกุศลสงฆ์เคราะห์

๒. ปิยวาจา คือ การพูดด้วยคำพูดที่ไพเราะ พูดจานุ่มนวลอ่อนหวานพูดด้วยความจริงใจไม่พูดหยาบคาก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์เหมาะสำหรับกาลเทศะ การพูดเป็นบันไดก้าวแรกที่จะสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้น

๓. อัตถจริยา คือ การประพฤติประโยชน์สงฆ์เคราะห์ผู้ขัดสนและบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ หรือประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

๔. สมานัตตตา คือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอการวางตัวเหมาะสมกับสภาพสิ่งแวดล้อมไม่ถือตัว มีใจหนักแน่นไม่โลเลรวมทั้งการสร้างค่านิยมและการไว้วางใจให้แก่ผู้อื่น

๑.๖.๑๑ ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบของเทศบาลตำบล ก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

๑.๖.๑๒ เทศบาล หมายถึง เทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ได้ทราบถึง บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ตามทัศนะของประชาชน

๑.๗.๒ ทำให้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงาน ของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ตามทัศนะของประชาชน

๑.๗.๓ ทำให้ได้ทราบปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขการส่งเสริมความคาดหวังความต้องการของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

๑.๗.๔ นำผลที่ได้จากการศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารงาน ของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน มาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับหลักสัจจกัตถุธรรม เพื่อนำไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ต่อไป

๑.๗.๕ ผลจากการวิจัยสามารถนำไปเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมนำไปเผยแพร่ให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน และสาธารณชนโดยทั่วไป